

Szerkesztőségi iroda.
Nagybecskerek, Zápalya-u. 1.
Bár a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápalya-u. 1.
hova a hirdetések, az előfizetők és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon-szám 21

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁDER LAJOS

Előfizetési árak:
Égész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
Egyes szám ára 3 Bille

Hirdetések
Kiadóhivatalban fogadnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.
Nagjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 6 óráig.

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam 54. szám.

Csütörtök március 6.

A nemzetközi helyzet.

— márc. 6.

A béke ügye egyre jobban érlelődik. Ezt a kétségtelen tényt adják rezumé gyanánt a híradások, jóllehet ugy az ügyek tulajdonképpeni állása, mint a részletek tekintetében a táviratok abszolút chaotikus képet adnak.

Egyes hírek szerint a hatalmak követői már ma-holnap felajánlják jó szolgálataikat a szövetségeseknek, más hírek ismét korainak mondják a béke híreit s hangoztatják, hogy Törökország várhat. Valószínűnek látszik, hogy a szövetségesek, jelesen Bulgária új békefeltételei felől elterjedt hírek nem tekinthetők egészen autentikusoknak.

Ez értesüléseknek aligha lehet még hivatalos jellegük. A hatalmak béketeremtésre irányuló akciójukban kétségkívül betartják megállapított utjukat és előbb tisztáznok kell a kérdést: vajjon a szövetségesek épp oly szívesen fogadják-e mediációjukat, mint Törökország. Diplomáciai körökben általában a legjobb reménységgel néznek a szövetségesek válasza és állásfoglalása elé.

Mindenesetre figyelmet érdemlő az új török békefeltételekről szóló konstantinápolyi jelentés. E szerint Törökország bizonyos garanciák mellett hajlandó Drinápolyról Bulgária javára lemondani. Ha e garanciák természetét illetőleg e pillanat-

ban még mi sem állapítható meg, a konstantinápolyi hír megalapozni látszik a felfogást, hogy a porta alkalmazkodni kíván a hatalmak óhajához, kik kollektív jegyzékükben az aegai szigetek kérdése mellett Drinápoly feladását jelölték meg a béke problémájának par excellence magva gyanánt.

Kérdés azonban, vajjon még most is Drinápoly fogja-e a legnagyobb nehézségeket okozni a pourparlék során. Vajjon nem-e nyomul ezzel szemben homloktérbe a török-bolgár határmegállapítás és a hadisare dolga, melynek mértékéről valószínűleg meszeszerű hírek kerülnek forgalomba s melynek fizetéséről nemcsak hogy Törökország nem akar tudni, de melylyel szemben hitelezői: a hatalmak sem helyezkednek a szövetségesek álláspontjára.

A Mahmud Sefket kabinet helyzetét a meghiusult puccs felfedezését követő tartóztatások is nyilvánvalóvá teszik. Nemcsak külső ellenfeleivel, de belső zavarok kísérleteivel is meg kell küzdenie. Ezek, úgy látszik, nem is annyira veszélytelen kísérletek, jóllehet hangoztatják, hogy az összeesküvésben jelentékenyebb személyiség nem vett részt. Fölötte nehéz a török kormány helyzete, miután most ugyanoly feltételekbe kell belemennie, minők végett a Kiamil-kormányt eltolta helyéről. Ezért habozik, ezért nehéz nyíltan kijelentenie azt, hogy elfogadja a hatalmak kollektív jegyzékében foglaltakat, mert így jogosan érhetné a békeki-

vánó lakosság részéről is az a szemrehányás, hogy ily körülmények között már rég meg lehetett volna kötni a békét.

A román-bolgár ellentét dolgával, hír szerint, a londoni nagyköveti értekezlet ismételtén foglalkozott. Állítólag sikerült megállapítani a két fél válaszában az azonos momentumok tulsúlyát. Valószínűnek tartják, hogy e függő ügyet a hatalmak pétervári nagyköveteire fogják átruházni.

HIREK.

— **Esküvő.** Beneth Károly és Eljás Mariska március hó 12-ikén délelőtt 9 órákor tartják esküvőjüket Nagybecskereken.

— **A bíróság köréből.** Roth Gergely kir. kuriai bíró, nagyikindai törvényszéki elnök nyugalmába vonulása folytán a kikindai törvényszék vezetését ideiglenesen iglói Szontagh Hugó kir. táblai bíró vette át.

— **Halálozás.** Brunet József nyug. jövedéki tisztviselő, Nagybecskerek városának volt alszámvevője tegnap életének 68. évében hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt több mint három évtizeden át szolgált a várost s annak kiválóan lelkiismeretes, buzgó tisztviselője volt. Temetése ma délután ment végbe nagy részvét mellett.

— **Adományok a vármegyei múzeumnak.** Filkovich Boldizsár vármegyei tb. főjegyző négy darab a XVII-ik századból való igen értékes térképet és Grandjean Géza községi jegyző 6 drb ezüst és 23 drb rézből való régi érmet, valamint egy bronzgyűrűt és egy madonnát ábrázoló bronzmedaillont ajándékozott a vármegyei múzeumnak. Az érme Csenta község határából valók.

Illúziók.

— Nagyságos asszonyom, ne gyujtsak lámpát? — kérdezte a szobaleány Allert asszonyt, aki, bár meglehetősen sötét volt már, még mindig himzése felé hajolva ült.

Most felnézett.

— Igen, Josefín, gyujtson fel. Frigyes mindjárt jön s nem szereti, ha a homályban dolgozom.

— A jó fiatal ur!

— Josefín nem hallotta? Nem szólt a telefon? Kérem, nézze csak meg.

— Nagyságos asszony, azt hiszem, a helyőrségi kórház.

Már a telefon mellett állott Allert asszony.

— Itt Allert asszony — és ott?

— Itt a helyőrségi kórház. Tessék azonnal ide jönni. Fiát egy kis baleset érte.

Allert asszony nem hallott többet. Ezt a „kis balesetet” ismerte már.

Gyorsan vette a kalapját és a köpenyét s tíz perc múlva már fia ágyánál állott.

Allert asszonynak minden erejét össze kellett szednie, hogy hangosan fel ne kiáltson.

— Mi történt? — kérdezte erőltetett nyugalommal az ápoló nővért.

— A hadnagy urnak bizonyára párbaja volt. Egy óra előtt hozták ide.

— Kérem, hívja ide az orvost!

— Jó napot, orvos ur! Mi van a fiammal? Nyugodtan megmondhatja nekem az igazságot. Miért nem operálták meg?

— Nagyságos asszony — az operáció hiábavaló lett volna.

Allert asszony úgy érezte, hogy minden forog körülötte.

Ezt kellett megérnie! Az ő Frigyesének, büszkeségének, egyetlen mindenének valami ostoba dolog miatt meg kell halnia. Talán mert meglökött valakit és nem kért bocsánatot. Ezért mindjárt meghalni!

De ismét magához tért Allert asszony. Érezte, hogy itt cselekednie kell s nem az érzéseknek átengedni magát. Ha feleszmél s még egyszer fel fog eszmélni, ezt érezte, ágya mellett kell látnia a két lényt, akit legjobban szeretett: őt s Rose Marelt, a menyasszonyát.

— Kedves nővér, kérem, hívja fel a 82-75. számot. Rose kisasszony azonnal jöjjön ide, érte! Azonnal, nincs egy perc veszteni való. Azután hagyjon egyedül a fiammal.

A nővér elsietett.

Most egyedül maradt Allert asszony a fiával. Meddig lehet még együtt vele? Eppen őt, az ő Frigyesét kellett agyonlőni a párbajban. Nem tudta megérteni. Mintha most volna, midőn őt héttel ezelőtt azt mondta neki: „Anyám, látod, oly boldog lennék, ha hősi halált halnék. Tudod, ugy a harc közepette. Egy lovas-attak alkalmával, ha jönne egy golyó...”

Frigyes most kinyitotta ajkait és lassan beszélni kezdett. Egészen csendesen mondta:

— Végre, végre háboruban vagyunk. Hogy örülök!... Oh, hogy menydörögnek az ágyuk. A legszebb muzsika az én füleimnek... Istenem, mennyire köszö-

nöm neked, hogy éppen a mi ezredünket vezényelted a csatába!... Előre! Oh, hogy rohanunk!... Bele a gyalogságba... Lovas-attak!... Száguldj Falbe, száguldj, ne mondják, hogy mi ketten félünk! Csak előre!... Micsoda ütés ez itt a mellemen? És a vér... Az új attilán!... Vágtass Falbe, vágtass!...

Egészen halkan fejezte be, csak az anya éles hallása értette meg az utolsó szavakat.

Most csendesen kinyitott az ajtó s egy szép szőke leány lépett be.

— Rose, csak csendesen, — mondta Allert asszony. — Légy erős! Frigyes nem lehet már megmenteni. Ne sirj. Nem szabad neki mutatni. Egészen nyugodtnak kell lenned, egészen nyugodtnak.

A beteg megmozdult és felnyitotta szemét.

Rose fölébe hajolt.

— Rose, itt vagy! — ujjongott a hadokló. — Te is ápolónő vagy a csatatéren? A kórházba hoztak? Mondd, Rose, győztek a mieink?

— Igen, — szólt most Allert asszony, — a mieink győztek!

— Anyuskám, te is itt vagy? Rose és az anyuska!... És a mieink győztek!... Rose... és... anyuska...

Midőn két nap múlva eltemették Allert hadnagyot, csodálkoztak azon, hogy az anya milyen hőiesen viseli el fájdalmát. Nyugodtan, majdnem vidáman ment a koporsó mögött.

— Senki sem tudta ugyanis, hogy a fia hősi halált halt.

Paul Recht.

Tisza István gróf beszédében

előbb Pop Csicsó Istvánnal polemizál a románok állítólagos sérelmeiről. Bbizonyítja, hogy a románoknak nem lehet sérelmekről beszélni, mert teljesen egyenlő elbánásban részesülnek az ország minden lakosával. Vannak azonban konkolyhíntők s ezek miatt nem értik meg egymást. Áttért azután a parlamenti helyzetre s az ellenzék szerepére. Örömet fejez ki, hogy multkor az ellenzék bejött a képviselőházba, sajnálja azonban, hogy most ismét nincsenek itt s nem teljesítik vállalt kötelezettségüket, amire nekik semmi komoly jogaimuk nincsen. Ha az ellenzék bejött, miért ment el. Nincs most a Ház körül sem katonaság, sem rendőrség s semmi komoly alapja távolmaradásának nincsen. Foglalkozik Andrássy Gyula gróf október 30-iki cikkével, amelyben az ellenzéken, illetőleg a parlamenten esett jogsérelemről ír. Kifejti, hogy jogsérelem nem esett. Azonban a többség hajlandó erről is ünneplés formájában a parlamentben tárgyalni s keresni a módot arra, hogy a béke létrejöhesse. De ehhez kívánatos, hogy az ellenzék megjelenjen a Házban s teljesítse törvényhozói kötelességét. (Zajos éljenzés.)

Utána Lukács László miniszterelnök kezd beszélni hasonló értelemben. Az ülés folyik.

A parlament munkarendje.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint jól informált körökből jelentik, ha a parlament befejezi a választói jogról szóló javaslat tárgyalását, akkor a házszabályrevíziót tárgyalja, majd pedig több előkészített kisebb javaslatot intéz el. Azután következik a husvét-i vakáció, míg április második felében vagy május elején összeül a delegáció s a rendkívüli hadügyi költségeket intézi el. Áprilisban a képviselőház ismét hosszabb pihenőre megy, majd rövid ülés után a nyári szünet következik, amely alatt, — a forrás szerint — tárgyalások indulnak meg az ellenzék és a kormány között. Nyárig semmiesetre sem lesz változás a politikai helyzetben, még kevésbé a kormányzásban.

Az oklándi választás.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az oklándi kerületben ma van a választás. Daniel Lajos munkapárti és Ürmössy József függetlenségi jelöltek állanak egymással szemben. Délben Daniel 300 szótöbbséggel vezet.

A háború.

Rémhírek Konstantinápolyban. — A béke-akció. — A román-bolgár konfliktus megint kiélesedett. — A tőzsde.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A balkáni helyzet s vele a nemzetközi helyzet még mindig nincs a biztos kibontakozás útján. Törökországban megint egy titkos katonai párt tör a kormány ellen a békekötés miatt, a román-bolgár ellentétek pedig újból kiélesedtek a hatalmak elposványosító eljárása folytán, úgy, hogy a román-bolgár határon újból fegyveresörgés hallatszik.

Mai jelentéseink a következők:

Rémhírek Konstantinápolyban.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a város tele van rémhírekkel. Azt mondják, hogy a csataldzsai török sereg a főváros ellen akar indulni, hogy elkergesse a kormányt és az ifjútörök komitét, amiért ők is át akarják adni az ellenségnek Drinápolyt. A portát

és a miniszterek palotáit gyalogos katonaság őrzi gépfegyverekkel. A hatalmak követői intézkedéseket tettek, hogy az idegen hadihajók tengerészkülönítményei szükség esetén Perában és Galatában azonnal partraszálljanak. A portán szintén nem tagadják, hogy a titkos katonai bizottság államesinyre készül, azonban a kormány is résen van.

A békeakció.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, kedden Hakki pasa Londontól táviratot küldött, amelyben azt jelenti, hogy a béke biztosítottnak tekinthető. Tegnap a minisztertanács táviratilag utasította Hakki pasát, hogy belátása szerint eslekedjék.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, hogy a kormány utasította Ozman Nizam pasa berlini követét, fejezze ki a német kormánynak köszönetét barátságos eljárásáért s jelenesse ki, hogy bizik a hármasszövetségben, hogy nem hagyja Törökországot pénzügyileg tönkremenni a hadikárpótlással.

A román-bolgár konfliktus kiélesedése.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bukarestből sürgönyzik: A román-bolgár ellentétek ismét kedvezőtlenül alakulnak. Az Adeverul szófia jelentése szerint a bolgár hadvezetőség Tráciából visszavonja csapatai egy részét s abból egy új hadosztályt képez s azt Sumla vidékén helyezte el. Tirnovóban is nagyszámú bolgár katonaság van és a legutóbbi tizenöt nap alatt a bolgár hadvezetőség nagy sereget összpontosított az északi határon.

Egy másik bukaresti jelentés azt mondja, hogy a román hadsereg mozgósítása elkerülhetlen. Románia a nagyhatalmakban nem bizhat, mert eddig is csak formalitásokkal ölték az időt s érdeemben nem mérlegelték a kérdéseket.

A tőzsde.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a kedvezőtlen hírekre az árfolyamokban és történt. A déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő: Magyar Hitel 825, Osztrák Hitel 633, Koronajáradék 84.20, Jelzáloghitelbank 437, Leszámitoló Bank 519, Hazai Bank 280, Magyar Bank 569, Rimamurányi 721, Salgótarjáni 750, Közuti Vasut 663, Villamos Vasut 370.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11-50
Buza (októberre)	12-18
Rozs (áprilisra)	9-73
Rozs (októberre)	9-65
Zab (áprilisra)	9-77
Zab (októberre)	8-64
Tengeri (májusra)	7-48
Tengeri (júliusra)	7-72

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nagybecskereki járás főszoigabirájától.
1108—1913. szám. 1758—3.3

Pályázati hirdetmény.

Az újonnan rendszeresített jankahidi községi irnok-végrehajtói állásra, melynek javadalma évi 800 korona fizetés, pályázatot hirdetek, felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy ebbeli kérvényüket hozzám e hó 18-áig benyujtsák.

A választás pedig később fog megejtenni. Nagybecskereken, 1913. évi március 1-én.

Lowieser Imre, főszoigabiró.

Áprilisban jelenik meg
SOMFAI JÁNOS UJ KÖNYVE

KÉT VILÁG (egy kapitalista és egy szocialista levelei)

ÉS NEHÁNY NOVELLA

A könyv előfizetési ára 3 K

Előfizethetni a szerzőnél a „Torontál“ szerkesztőségében

1695—x.15

Bvk. 63/1913. szám.

1770—1

Ujabb árverési hirdetmény.

Az 1913. évi február hó 13-ára kitűzött árverés hatályon kívül helyezése mellett a zombori kir. járásbírószág 1912. V. 1433/2. sz. végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírószágnak 1913. V. 33. számú végzése folytán Libertas-nyomda javára 126 korona tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi január 3. napján felülfoglalt és 2000 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken Gizella-part 459. sz. a. leendő megtartására határidőül 1913. évi március hó 7. (hét) napjának délután 3 órája kitűzetik az 1913. V. 33/2. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: Autobusz.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatok részére is elrendeltetett:

Perl Mór és fia 175 K, dr. Gábor Izidor 9675 K, Nyári Géza 120 K, Fluss József 102-58 K, Günsberger Benedek 196-08 K, Besztercebányai gyufagyár 144-64 K, Stiassny Testvérek 337-40 K, Josef Steiner 103-04 K, Erste Oest. Seifenviedergewerke-Gesellschaft 200 K, Arhier Prater & Comp 690-30 K, Hartwig és Vogel 377-92 K, Getzner Károly 166-10 K, N. Lejet 70-85 K, Schaff Testvérek 91-58 K, J. Strausz és Társa 157-90 K, Getrener Károly 200 K, Siegel & Comp. 76-48 K, Donáth Ede és Fia 116 K, B. Beyerhalm 700 K, Song & Seves 150 K, B. Geyerhalm 700 K, Sperer Mór 641-56 K, Raczics és Czorhusits 224-62 K, 172-02 K, 126-22 K, B. Geyerhalm 700 K és 700 K, Oest.-Amer. Gummifabrik 300 K, 150 K, 150 K, 127-50 K, Srof Testvérek 160 K, 162 K, 162 K, Schmiedek és Grünstein 100 K, M. kir. szab. cukorkaárugyár 149-02 K, Hazai rum-, likör- és szeszárugyár 130-41 K, Gusztáv Heinsheimer 168-60 K, 209-30 K, Stauber Miksa 383-59 K, Adolf Schult 45 K, The Gresham Life 206-56 K, Haller Gusztáv és Vilmos 190 K, Gebrüder Mayer 39 K, Rosenberg és Winternitz 258-62 K, Holzer S. és Fiai 300 K, Helias Ant. forg. r.-t 2620-19 K, Szénássy Gyula 400 K.

Nagybecskereken, 1913. évi február hó 8. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRÉRT KÖZÜL A „TORONTAL“ POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Uj bor

dr. Brájjer Lajos szőlőjéből

literje 80 fillér

Kapható: Zápolya-utca 1. szám alatt a házmesternél.

Szeged—nagykikinda—nagybecskerek egyessült h. é. vasut. — Érvényes 1912 október hó 1-től.

Table with columns: Oda, Szeged—Karlova—Nagybecskerek, Vissza. Rows include train numbers (e.g., 4708, 4710, 4712) and destinations (e.g., Budapest, Szeged, Nagybecskerek).

Table with columns: Oda, Nagyikikinda—Karlova, Vissza. Rows include train numbers (e.g., 4812, 4802, 4804) and destinations (e.g., Budapest, Nagyikikinda, Karlova).

Hirdetmény. Óbék község (Torontálmegye) előjárósága 36862 korona 71 fillér költségelirán... Hirdetmény. Óbék község (Torontálmegye) előjárósága 36862 korona 71 fillér költségelirán...

Versenyárgyalási hirdetmény. A homokbányásos—dolovai th. közut még kiépítetlen 4.111 km. hosszú... Versenyárgyalási hirdetmény. A homokbányásos—dolovai th. közut még kiépítetlen 4.111 km. hosszú...

Igen olcsón eladó egy teljes szódagyári felszerelés. Hegedűórákat előnyös feltételek mellett elvállal... Igen olcsón eladó egy teljes szódagyári felszerelés. Hegedűórákat előnyös feltételek mellett elvállal...

Horgony-Syrup, Horgony-Liniment, Horgony-Pain-Expeller, Horgony-Vas-Albuminat. Advertisement for various medicinal products.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontal” politikai napilap kiadóhivatala... Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontal” politikai napilap kiadóhivatala...